

Kompetencevurdering

Klinisk uddannelse til hjælpere til maske bruger

Tillægskapitel: Hostemaskine – Clearway 2 / Cough Assist E70

Januar 2024

Respirationscenter Syd

OUH
Odense
Universitetshospital

Region Syddanmark

Introduktion

Dette kapitel er et tillægskapitel til kompetencemappen - klinisk uddannelse til hjælper til maske bruger.

Du kan anvende det, hvis din bruger anvender Hostemaskine - Clearway 2 /Cough Assist E70 , og du skal varetage opgaven. Det vil fremgå af Bilag A og Bilag B i hjælpermappen.

Det er Kommunen der skal sørge for din oplæring i brugen af udstyret. Du må ikke anvende udstyret, før du har modtaget og gennemført oplæring.

Hostemaskine – Clearway 2 /Cough Assist E70

Formål

At du får en teoretisk og praktisk erfaring med hostemaskinen, således du kan varetage behandlingen med denne. Kapitlet omhandler både Clearway 2 og Cough Assist E70, som er de to hostemaskiner vi anvender på RCS. De kan det sammen, men betjeningen af dem er forskelligt. Hvilken hostemaskine din bruger har, kan du se i brugerens hjælpermappen.

Baggrund

Personer med nedsat vejtrækningsevne og nedsat hostekraft kan have svært ved at løsne og hoste sekret op i munden, så det kan synkes, spyttes ud eller suges væk. Dette kan medføre ubehag for brugeren, da det kan give følelsen af ikke at kunne trække vejret tilstrækkeligt pga. sekretophobning. Det kan også sætte sig til en lungebetændelse. Hostemaskine er et vigtig redskab i både behandling og forebyggelse af dette, ved at assisterer og understøtter brugerens host. Brugeren får først en dyb indånding, og derefter skifter maskinen til en udånding, hvor luften suges ud af brugeren, og derved føres sekretet op. Det er ikke sikkert at der komme noget sekret med op i munden, men maskinen kan have løsnet sekret og behandlingen kan have effekt.

Hostemaskine er lægeordineret og det vil fremgå af behandlingsarket, hvor ofte og hvor mange hoste din bruger skal have. Den er forudindstillet på RCS og kan have flere indstillinger til forskellige behov. DU skal kunne skifte mellem dem hvis det er relevant. Hostemaskinen kan bruges i kombination med Dags Cpap, da anvendes dag-CPAP først og der efter hostemaskine.

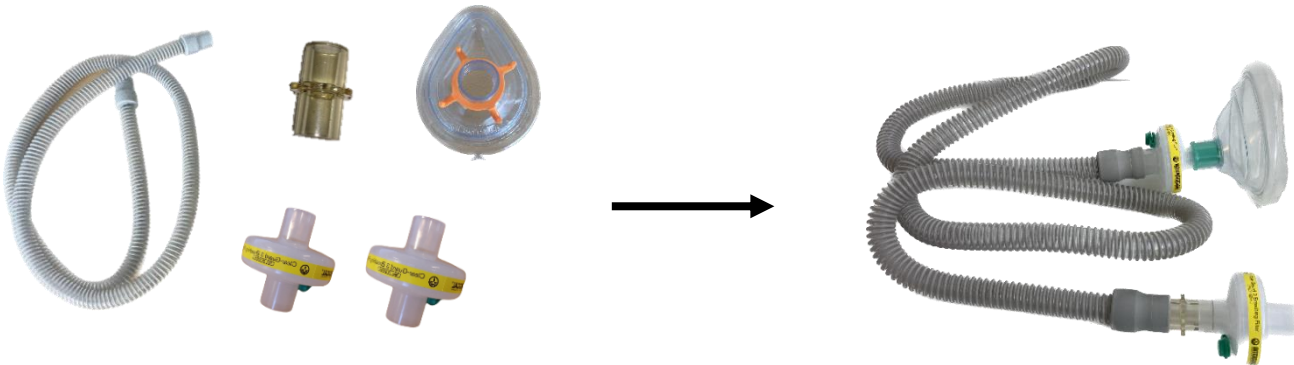
Der kan også være brug for at anvende hostemaskinen oftere end der står beskrevet i brugerens behandlingsark. Det kunne fx være at:

- Brugeren er forkøle eller har lungebetændelse, og derfor mere sekret end vanlig.
- Du kan hører det raller
- Når du ligger en hånd på brystkassen kan du mærke at det vibrerer.
- Brugeren rømmer sig meget eller hoster overfladisk.
- Brugeren har fået noget galt i halsen og kan ikke selv få det op.

Slangesystem

Til hostemaskinen hører der et slangesystem, det er det samme slangesystem uanset hvilken maskine din bruger har.

Slangesystemet består af en slange, et samlestykke, en maske og to bakteriefiltre, som samles som på billedet nedenfor;

Bakteriefiltrene har en holdbarhed på 24 timer. Skriv derfor dato og klokkeslæt på filteret for hvornår det er taget i brug (sat på maskinen/slangen). Såfremt bakteriefilteret er blevet synligt forurenet, skal det skiftes straks. Når du skal samle slangesystemet og det ikke har været anvendt tidligere, er det en ren opgave og du kan derfor håndtere det uden brug af handsker, dog skal du have udført håndhygiejne inden.

Under brug og efter brug, betegnes udstyret dog som urent, hvorfor du skal anvende handsker og værnemidler som beskrevet i kapitlet Håndhygiejne og værnemidler.

Under afsnittet om den enkelte hostemaskine finder du link til video hvor, du kan se hvordan slangesættes samles og sætte på hostemaskinen.

Behandling med hostemaskine

Hostemaskinen skal stå på en plan og stabil overflade. Din bruger skal sidde op og med god støtte. Før i starter, skal din bruger og dig lave en aftale om, hvilket tegn vedkommende giver, såfremt vedkommende ønsker at behandlingen skal afbrydes. Derudover skal behandlingen stoppes/pauseres, hvis brugeren får sekret op i munden, så dette kan fjernes, inden den resterende behandling gives. Hav derfor øjenkontakt med brugeren og observer vedkommende tæt under behandling

Du skal holde masken over din brugers mund med din ene hånd mens du med den anden kan støtte brugeren i nakken. Det er vigtigt at masken holder tæt og der ikke siver luft ud ved siden af, under behandlingen. Du skal derfor have et godt greb om masken, da maskinen blæser meget kraftig.

Hostemaskine Clearway 2

Bemærk; der er touch-screen.

- Samle slangesystemet
- Hostemaskinen sættes i stikkontakten. Bemærk at stikket i maskinen "låser fast" med den gule anordning, der sidder øverst på stikket. For at stikket kan tages ud, er det nødvendigt at trykke den gule knap ind, mens stikket fjernes. Der er mulighed for at bruge maskinen i en begrænset periode uden at den sidder i en stikkontakt, da der er indbygget batteri. Batteriet har ca. 45 min batteritid.
- Tryk på knappen med "tænd/sluk" symbolet nederst til venstre

- Der kommer en meddelelse op. Tryk v i det grønne felt på skærmen for at godkende, når du har sikret, at korrekt slangesæt og bakteriefilter er påsat

- Hold masken henover brugerens næse og mund, så den holder tæt
- Tryk på knappen nederst til højre for at starte behandlingen.
Maskinen vil starte behandlingen og denne gives som ordineret (se behandlingsoversigt)

- For at slutte behandlingen inden det indstillede antal host, trykkes på knappen nederst til højre igen
- For at slukke maskinen helt trykkes på tænd/sluk knappen til venstre. På skærmen skal du herefter bekræfte at du ønsker at slukke for maskinen
- Hvis du skal skifte mellem forudindstillede indstillinger (på Clearway2 kaldet profiler), skal du trykke på skærmen i nederste venstre hjørne, hvor der står Modus. Dernæst kommer et billede hvor du kan vælge mellem Profiler. Tryk på den ønskede profil. Dernæst skal du igen trykke på v i det grønne felt på skærmen for at bekræfte, at korrekt slangesæt og bakteriefilter er påsat

Følg dette link eller scan QR kode for at se anvendelse af Clearway 2.

https://youtu.be/V9Fe1_ZfX8A

Anvendelse af hostemaskine Cough Assist E70

- Samle slangesystemet
- Hostemaskinen sættes i stikkontakten
- Tryk på knappen med "tænd/sluk" symbolet, hvorefter den viser startskærmen
- tryk på knappen til højre under "Behandling"
- Maskinen vil starte behandlingen og denne gives som ordineret (se behandlingsoversigt)
- For at slutte behandlingen trykkes på knappen til højre under "Standby"
- Sluk maskinen ved at trykke på "Tænd/sluk" knappen

- Hvis du skal skifte mellem forudindstillede indstillinger, skal du trykke på knappen til venstre under *Indstillinger*. Dernæst trykkes på *Revider* og med piletasten findes den ønskede forudindstillet indstilling (1, 2 eller 3). Tryk på *Ok* og derefter *Udfør*. Behandlingen kan nu startes

Følg linket eller scan QR koden for at anvendelse af Cough Assist E70

<https://youtu.be/Gs5yrmq-kkc>

Rengøring

Som respiratorisk hjælper har du ansvar for at rengøre og vedligeholde alt udstyr fra den respiratoriske behandling samt bestille nye dele i god tid. Hvis udstyret ikke er rent, risikerer man at få mindre ud af NIV-behandlingen samt risiko for, at der ved behandlingen blæser bakterier ned i brugerens luftveje og brugeren risikerer at blive syg.

Når du håndterer udstyr, der har været anvendt hos brugeren, betragtes det som urent, derfor skal du udføre håndhygiejne og anvende handsker. Når du er færdig med at vaske udstyret, tager du dine handsker af, og udfører håndhygiejne igen. Når udstyret er rengjort, kan det håndteres uden handsker forudgået af håndhygiejne.

Daglig

Maske: tørres af indvendigt med en fugtig klud og herefter med en ren, blød klud. Dette gøres efter hvert brug, eller 1 gang dagligt. Masken skiftes efter behov.

Slange: Tages af og tjekkes. Er der kommet sekret eller fugt i slangen eller den på anden måde er forurenet skal den vaskes. Når den er tør kan den monteres på maskinen igen, eller pakkes væk til senere brug.

Bakteriefiltre: skiftes hver 24 timer og ved synligt forurening. Tjek efter hver brug og skift straks ved synlig forurening (f.eks. sekret eller mundvand).

Ugentlig

Maske: Vaskes i vand tilsat parfumefri opvaskemiddel en gang om ugen eller efter behov.

Slange og gul mellemstykke: slangen og det gule mellemstykke vaskes i vand med lidt parfumefri opvaskemiddel. Slangen skal herefter hænges til tørre (evt. på en tøjbøjle).

Grå ydre filter på Model Clearway 2: støvsuges, eller vaskes mindst en gang om ugen i lunkent parfumefrit sæbevand. Skylles med rent vand og skal tørre helt inden filtret sættes tilbage i maskinen. Filtret skiftes en gang om året. Det grå filter fanger de grove partikler/støv

Månedlig

Apparatet tørres af udvendig mens det er slukket.

Specielt på Clearway 2: Det hvide, indre filter er engangs, og skiftes en gang om måneden eller oftere ved behov (hvis det er synligt snavset). Det hvide filter fanger de små partikler som pollen/bakterier/ virus.

Specielt ved Cough Assist E70: Grå filter vaskes og skylles. Det skal være helt tørt før det komme i maskinen igen.

(Breas, u.d.) (OUH, 2021) (Phillips, u.d.)

Refleksionsspørgsmål til Hostemaskine

Refleksionsspørgsmål	Gennemgået
Snak om hvem der kan have gavn af behandling med hostemaskine og hvorfor.	
Gennemgå maskinens funktionsknapper, hvordan du betjener maskinen og hvordan du giver behandlingen.	
Saml et slangesæt.	
Fortæl hvad du som hjælper skal være opmærksom på hos brugeren.	
Gennemgå rengøring af slange system og maskinen.	

Referencer

Breas, u.d. *Clearway 2 - Klinisk Bruksanvisning*. s.l.:Breas.

OUH, R. S., 2021. *Hostemaskine - Cough Assist E70*, s.l.: s.n.

Phillips, u.d. *My Cough Assist - a patient guide to Coughassist E70*. [Online].